

1. Referentie

Referentie	Pels, T., de Gruijter, M. & Lahri, F. (2008). <i>Jongeren en hun islam. Jongeren over hun ondersteuning als moslim in Nederland</i> . Utrecht: Verwey-Jonker Instituut
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	739-3493-1
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Vertrekpunt van dit onderzoek is de vaststelling dat het islamdebat in Nederland fel woedt, waarbij de expressie van de islamitische religie in het openbare leven nogal wat weerstand oproept. Bij de in Nederland geboren jongeren die zich met de islam verbonden weten kan dit heel wat spanningen meebrengen; de kern van hun – meervoudige – identiteit staat zo onder druk. In dit onderzoek worden moslimjongeren aan het woord gelaten die deze boodschap in verschillende vormen uitdragen. Ze maken duidelijk dat ze graag aan de samenleving willen participeren, maar zich ook graag geaccepteerd weten als moslim. In totaal werden tien focusgroepen opgezet, waarbij het aantal respondenten fluctueerde tussen 6 en 12.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Diversiteit, samenleving en politiek
Trefwoord(en)	Interculturaliteit, levensbeschouwing

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Halim El Madkouri & Trees Pels Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 Utrecht, Nederland

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	1. Hoe wordt het bestaan van moslim-in-Nederland door de jongeren ervaren? 2. Wat zijn de steunbehoeften van de jongeren en hoe kunnen deze gestalte krijgen?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Semigestructureerde kwalitatieve groepsgesprekken die werden opgenomen en achteraf geanalyseerd.
Onderzochte groep	Jongeren met Marokkaanse (6) en Turkse achtergrond (3) die zich als moslim identificeerden werden getraind om in hun eigen informele netwerk een groepsgesprek op te zetten en te

	leiden. Één groep werd door de onderzoekers afgenomen. Dit resulteerde in 10 afgenomen groepen, vier groepen waren gemengd naar sekse, drie groepen bestonden enkel uit meisjes, drie enkel uit jongens. De groepsomvang varieerde tussen 6 en 12 personen; de leeftijd van de jongeren was tussen 15 en 25 jaar.
Bereik	Nederland

7. Resultaten

Beleving van het moslim-zijn in Nederland	Er bestaat een aanzienlijke variatie tussen jongeren in de plaats die het geloof in het dagelijkse leven inneemt. Een klein deel identificeert zich wel als moslim, maar is er niet bewust mee bezig; voor de meerderheid blijkt dit wel het geval te zijn. De meeste jongeren zien geloof als een privézaak; deze jongeren vinden het dan meestal niet of minder nodig om voor hun geloof uit te komen in de publieke ruimte en kunnen daardoor makkelijker in de omgeving opgaan en ervaren minder spanning tussen hun persoonlijke en publieke bestaan. De twee groepen waarin de jonge vrouwen (voornamelijk van Marokkaanse afkomst) zich bedekter kleden en meer gericht waren op het praktiseren, beleven het leven als moslima in Nederland als een relatief zware opgave. Zij geven aan dat ze in het openbare leven minder zichzelf kunnen zijn en zien ook hun toekomstplannen op de arbeidsmarkt minder positief tegemoet. Algemeen blijken het vooral de jongeren van Marokkaanse oorsprong te zijn die worstelen met hun publieke optreden als moslim. Wat betreft de verhouding met de samenleving is er sprake van een gemengd oordeel, waarbij ze aan de ene kant vinden dat het goed mogelijk is om in Nederland moslim te zijn, maar het negatieve moslimdebat hen tegelijkertijd het gevoel geeft niet als volwaardig burger te worden geaccepteerd. Deze negatieve houding van de samenleving tegenover de islam verklaren de jongeren uit angst voor identiteitsverlies, onwetendheid en gebrek aan contact. De interactie met de omgeving houdt bovendien voor de jongeren het risico voor een negatieve spiraal in : doordat de jongere ervaart dat de omgeving hen anders behandelt, gaan zich ook anders voelen en wordt hun gedrag mee bepaald door de (verwachte) negatieve reacties uit de omgeving. Vooral de jonge praktiserende moslima's oordelen het meest negatief over de verhouding tot de samenleving. Opvallend is dat zelfs onder de meest negatieve jongeren de mening heerst dat er ook een verantwoordelijkheid ligt bij de moslims zelf. Veel jongeren wijze hierbij op de valkuil van het slachtoffer denken; een belangrijke manier om uitsluiting en zelfuitsluiting te voorkomen is daarom actieve participatie in maatschappelijke organisaties volgens de jongeren.
Steunbehoefte bij moslimjongeren	Een eerste behoefte die ze uitdrukken is de nood aan empowerment van jongeren zelf, waarbij ze moeten leren omgaan met vragen over de islam en met negatieve emoties ontstaan door krenking. Middelen hiertoe zijn coaching, rolmodellen, participatie in activiteiten en organisaties en inspraak in beleid Ook ouders worden naar voor geschoven als ene mogelijke bron voor steun, maar zij moeten hierbij meer ondersteuning krijgen om minder autoritair op te treden en meer te communiceren met hun kinderen over het geloof Uitwisseling in informele groepjes is ook een populaire ondersteuning onder jongeren; waar nodig zou dit bijgevolg ondersteund en gefaciliteerd moeten worden Lezingen van en interactie met erkende deskundigen en geleerden blijkt eveneens een gewilde manier om informatie en inspiratie op te doen. Ook boeken, brochures en sites vormen een belangrijke bron van informatie voor jongeren. Hier uiten ze wel de behoefte aan een 'keurmerk', als garantie voor de kwaliteit ervan.

	Ook zou de toegankelijkheid van de moskee voor jongeren moeten toenemen. Ook buiten de moskee moeten er meer laagdrempelige plekken zijn waar jongeren kunnen heengaan voor onderlinge uitwisseling, dialoog over groepsgrenzen heen, lezingen of consultaties van deskundigen. Activiteiten voor moslimjongeren zijn vaak tijdelijk van aard en zouden daarom een meer structurele verankering verdienen. Jongerenwerk, buurthuiswerk, openbare bibliotheken, scholen en bedrijven moeten meer aandacht en begrip hebben voor behoeften en initiatieven van moslims Ten slotte zou de samenleving beter geïnformeerd moeten worden over de islam, en over het leven van gewone moslims, waarbij meer dialoog zou moeten komen tussen moslims en niet-moslims.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/